

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

LUARASI

UNIVERSITETI LUARASI
SENATI AKADEMIK

Nr. 41/2 Prot.

Tiranë, më 14.02, 2025

VENDIM

NR. 01, DATË: 14.02.2025

**PËR MIRATIMIN E DOKUMENTIT TË POLITIKËS SË SHKENCËS SË HAPUR TË
UNIVERSITETIT “LUARASI”**

Në zbatim të nenit 40, të ligjit nr. 80/2015 “Për Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor në Institucionet e Arsimit të Lartë në Republikën e Shqipërisë”, të nenit 15, shkronja “I”, të Statutit të Universitetit “Luarasi”, të miratuar me urdhër të Ministrit të Arsimit dhe Sportit nr. 502, datë 08.09.2023, “Për miratimin e Statutit të Universitetit “Luarasi”, të Rregullores së brendshme të Universitetit “Luarasi”, të miratuar me vendim të Senatit Akademik nr. 17, datë 13.11.2023, “Për miratimin e Rregullores së brendshme të Universitetit “Luarasi”,

VENDOSI:

1. Të miratojë dokumentin e politikës së shkencës së hapur të Universitetit “Luarasi”, sipas materialeve bashkëlidhur dhe pjesë përbërëse e këtij vendimi.
2. Ky dokument të publikohet në faqen e Universitetit “Luarasi”..

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Prof. Dr. Ethem Ruka

KRYETAR I SENATIT

DOKUMENTI I POLITIKËS SË SHKENCËS SË HAPUR TË UNIVERSITETIT LUARASI

Miratur nga: **Senati i Universitetit Luarasi**

HYRJE

Dokumenti i politikave të Shkencës së Hapur synon të përcaktojë parimet e Universitetit Luarasi si Organizatë Kërkimore (RPO) në zhvillimin e udhëzimeve për Shkencën e Hapur/ Aksesin e Hapur. Dokumenti i politikave synon përafrimin e politikave institucionale të Universitetit Luarasi me një sërë dokumentash ndërkombëtarë e iniciativash për zbatimin e parimeve të Shkencës së Hapur të tillë si Deklaraten e UNESCO/ICSU- International Council for Science 1999 mbi Shkencën dhe Përdorimin e Njohurive Shkencore dhe Agjendën e Shkencës – Kuadri për veprim, (The 1999 UNESCO/ICSU Declaration on Science and the Use of Scientific Knowledge and the Science Agjenda – Framework for Action¹) Iniciativa e Budapestit për Akses të Hapur 2002(The 2002 Budapest Open Access Initiative)², Deklarata e Bethesda mbi Botimin me Akses të Hapur 2003 (The 2003 Bethesda Statement on Open Access Publishing)³ dhe Deklarata e Berlinit mbi Aksesin e Hapur në Njohuritë e Shkencave Natyrore dhe Shkencat Humane,(,2003 Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities)⁴

---

¹ **Agjenda për Shkencën – Kuadri për Veprim, miratur në Konferencën Botërore të Shkencës : Shkenca për Shekullin XXI , një Angazhim i Ri, 26 Qershor-01 Korrik 1999, Budapest , Hungari** (Science Agenda: Framework for Action . Adopted at World Conference on Science: Science for the Twenty-first Century, a New Commitment, 26 June -01 July 1999, Budapest, Hungary 547 pages (p. 476-485) Link <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000121035>

² **Iniciativa e Budapestit për Aksesin e Hapur – BOAI , Miratur nga Instituti i Shoqërisë së Hapur(OSI) , 1-2 Dhjetor 2001, Budapest** Open Access Initiative (BOAI) Adopted by Open Society Institute(OSI) on December 1-2 2001 Link <https://www.budapestopenaccessinitiative.org/>

³ **Deklarata e Bethesdas Mbi Botimet me Akses të Hapur, Miratur më 11 Prill 2003 në Takimin e Institutit Mjekësor Howard Hughes, në Chevy Chase, Konteja e Bethesdas , shteti Marylandit, SHBA , Bethesda Statement on Open Access Publishing, Adopted on 11 April 2003 at the headquarters of the Howard Hughes Medical Institute in Chevy Chase, Bethesda, County , Maryland, USA** Link <https://www.ouvrirlascience.fr/bethesda-statement-on-open-access-publishing/> -

⁴ **Deklarata e Berlinit për Aksesin e Hapur në Njohuritë e Shkencave Natyrore e Humane. Miratur më 22 Tetor 2003 , në kuadër të Iniciativës për Akses të Hapur të Shoqatës Maks Planck ,Berlin, Gjermani** The Berlin Declaration on Open Access to Knowledge in the Sciences and Humanities was published on 22 October 2003, under the Open Access Initiative of Max Planck Society Link <https://openaccess.mpg.de/Berlin-Declaration>

Rekomandimin e Komisionit Evropian për qasjen dhe ruajtjen e informacionit shkencor(2012)⁵ dhe përditësimin e tij të vitit 2018⁶, Deklarata e Ligës së Universiteteve Kërkimore Evropiane (LERU) për Presidencën Holandeze të BE-së 2016(2015)⁷, Udhëzimet mbi Rregullat e Aksesit të Hapur në Publikimet Shkencore dhe të Dhënat Kërkimore (2016)⁸, Rregullorja e Parlamentit Evropian dhe Këshillit që krijon Programin Horizon Europe – Programi Kuadër për Kërkim Shkencor dhe Inovacion(2021), duke përcaktuar rregullat e tij për pjesëmarrje⁹ dhe merr në konsideratë zhvillime të rëndësishme të lidhura me Shkencën e Hapur (Open Science) , Konkluzionet e Këshillit Evropian mbi Tranzicionin drejt një Sistemi të Hapur të Shkencës(2016)¹⁰, "Plani S"¹¹ dhe "Koalicioni S"¹², Zhvillimet e Resë Evropiane të Shkencës së Hapur -EOSC¹³ dhe në veçanti Agjenda e Kërkimit Strategjik dhe Inovacionit

---

⁵ European Commission Recommendation of 17 July 2012 On Access to and Preservation of Scientific Information (2012/417/EU) **Link** <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H0417&rid=1> ; Communication from the EU Commission to the European Parliament, the Council the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions Towards better access to scientific information: Boosting the benefits of public investments in research **Link** <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2012:0401:FIN:EN:PDF>

⁶ EU Commission Recommendation (EU) 2018/790 of 25 April 2018 On Access to and Preservation of Scientific Information **Link** <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0790>

⁷ League of European Research Universities (LERU) Christmas is over. Research funding should go to research, not to publishers! Moving Forwards on Open Access. LERU Statement for the 2016 Dutch EU Presidency. LERU 2015. **Link:** <https://www.leru.org/christmas-is-over-research-funding-should-go-to-research-not-topublishers>

⁸ Guidelines on the Implementation of Open Access to Scientific Publications and Research Data in Projects supported by the European Research Council under Horizon 2020 , November 2016 **Link** https://erc.europa.eu/sites/default/files/ERC_Guidelines_Implementation_Open_Access.pdf

⁹ Regulation (EU) 2021/695 of the European Parliament and of the Council of 28 April 2021 Establishing Horizon Europe – the Framework Programme for Research and Innovation(2021-2027), laying down its rules for participation and dissemination, and repealing Regulations (EU) No 1290/2013 and (EU) No 1291/2013 (Text with EEA relevance) **Link** <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj/eng>

¹⁰ EU Council Conclusions On the Transition towards an Open Science system , Adopted by European Union Council Conclusions on 27/05/2016) **Link** <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9526-2016-INIT/en/pdf>

¹¹ <https://www.coalition-s.org/why-plan-s/>

¹² Open Access Coalition - cOAlition S On 4 September 2018, a group of national research funding organisations, with the support of the European Commission and the European Research Council (ERC), announced the launch of cOAlition S, an initiative to make full and immediate Open Access to research publications a reality. It is built around Plan S, which consists of one target and 10 principles. **Link** <https://www.coalition-s.org/about/>

¹³ Ambicia e “European Open Science Cloud” (EOSC) është t'u ofrojë studiuesve , kompanive dhe qytetarëve evropianë një mjedis shumëdisiplinor të lidhur dhe të hapur, ku ata mund të publikojnë, gjejnë dhe ripërdorin të dhëna, dhe shërbime për qëllime kërkimore, inovative dhe arsimore. EOSC njihet nga Këshilli i Bashkimit Evropian dhe përfshihet tek 20 veprime të Agjendës së Politikave 2022-2024 të Zonës Evropiane të Kërkimit Shkencor (ERA) me objektivin specifik për të thelluar praktikat e Shkencës së Hapur në Evropë. Njihet gjithashtu si "Hapësira e të Dhënave të Shkencës, Kërkimit Shkencor dhe Inovacionit" e cila përputhet plotësisht me hapësirat e tjera sektoriale të të dhënave të përcaktuara në strategjinë evropiane për të dhënat. Shpërndarja e plotë e EOSC do të çojë në produktivitet më të lartë të kërkimit shkencor njohuri të reja dhe inovacione, si dhe riprodhueshmëri të përmirësuar dhe besim në shkencë. Ky mjedis do të funksionojë në kushte të mirëpërcaktuara për të garantuar besimin dhe për të mbrojtur interesin publik. EOSC mundëson një ndryshim komunitet shkencore dhe infrastrukturat kërkimore drejt a) aksesit pa ndërprerje 2) menaxhimit FAIR tw tw dhwna

të EOSC¹⁴ Agjenda e Kërkimit dhe Inovacionit, linjat e veprimit të Platformës Evropiane të Politikave të Shkencës së Hapur¹⁵, Komunikimi i Komisionit të BE-së 2020 “Një ERA e re për Kërkimin dhe Inovacionin”¹⁶ dhe Direktiva e BE-së 2019 për të Dhënat e Hapura dhe Ripërdorimin e Informacionit të Sektorit Publik¹⁷, Raporti i vitit 2020 “Drejt një Vizioni të Universiteteve 2030 për të Ardhmen në Evropë”¹⁸. Për më tepër, dokumenti merr në konsideratë edhe raporte të tjera të lidhura nga shoqatat universitare si Raporti i EUA 2020 "Perspektiva mbi Zonën e Re Evropiane të Kërkimit nga Sektori Universitar"¹⁹ dhe

---

pra që janë të Gjendshme, Të Aksesueshme, të Ndërveprueshme, të Ripërdorshme (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable),) 3) ripërdorimi i besueshëm i të dhënave kërkimore dhe të gjitha objekteve të tjera dixhitale të prodhuara përgjatë ciklit jetësor të kërkimit (p.sh. metodat, programet kompjuterike dhe botimet) . European Open Science Cloud (EOSC) synon përfundimisht të zhvillojë një 'Ueb të të dhënave dhe shërbimeve FAIR' për shkencën në Evropë, mbi të cilën mund të ndërtohet një gamë e gjerë shërbimesh me vlerë të shtuar. Këto variojnë nga vizualizimi dhe analitika deri te ruajtja afatgjatë e informacionit ose monitorimi i përvetësimit të praktikave të hapura shkencore.

Linkhttps://research-and-innovation.ec.europa.eu/strategy/strategy-research-and-innovation/our-digital-future/open-science/european-open-science-cloud-eosc_en

¹⁴ EOSC The Strategic Research & Innovation Agenda and its Multi-Annual Roadmap **Link** <https://eosc.eu/sriamar/>

¹⁵ European Open Science Policy Platform (OSPP) Platforma Evropiane e Politikave të Shkencës së Hapur (OSPP) përbëhet nga njëzet e pesë përfaqësues të palëve më të rëndësishme evropiane të interesit për shkencën e hapur (përveç komunitetit të biznesit dhe industrisë). Ky Grup Këshillimor i Nivelit të Lartë u krijua në vitin 2016 nga Drejtorja e Përgjithshme e Komisionit Evropian për Kërkim Shkencor dhe Inovacion. Roli i tij ishte të këshillonte Komisionin Evropian se si të zhvillonte Politikën e tij të Shkencës së Hapur. Ai gjithashtu mbështeti zbatimin e politikave duke rishikuar praktikën më të mira, duke nxjerrë udhëzime të politikave dhe duke inkurajuar marrjen aktive të tyre nga palët e interesuara. Në veçanti, OSPP ishte përgjegjëse për të bashkëpunuar me grupe të tjera ekspertësh të nivelit të lartë për tema shumë specifike dhe për të sjellë këndvështrimin e palëve të interesuara në rekomandimet e tyre. **Link** <https://openscience.eu/article/policies/open-science-policy-platform>

¹⁶ Communication from the EU Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions, Brussels, 30.9.2020 , COM(2020) 628 Final A new ERA for Research and Innovation **Link** <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52020DC0628>

¹⁷ Directive (EU) 2019/1024 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 On Open Data and the Re-Use of Public Sector Information (recast) **Link** <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32019L1024>

¹⁸ Towards a 2030 Vision on the Future of Universities in Europe Policy Report, Year 2020, 202 pages. Detyra e studimit, "Drejt një vizioni 2030 për të ardhmen e universiteteve në Evropë" u porosit nga Drejtorja e Përgjithshme e Komisionit Evropian për Kërkim Shkencor dhe Inovacion (DG RTD). Ai u ndërmor nga Qendra për Shërbimet e Strategjisë dhe Vlerësimit LLP (CSES), mbështeti një ekip ekspertësh të nivelit të lartë të përbërë nga akademikë dhe ish-akademikë., **Link** <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a3cde934-12a0-11eb-9a54-01aa75ed71a1/>

¹⁹ Perspectives on the New European Research Area from the university sector ., December 2020, 36 pages **Link** <https://www.eua.eu/publications/policy-input/perspectives-on-the-new-european-research-area-from-the-university-sector.html> Procesi për Zonën e Re Evropiane të Kërkimit Shkencor (ERA) filloi në 30 shtator 2020 me publikimin e Komunikimit të Komisionit Evropian "Një ERA e re për Kërkim Shkencor dhe Inovacion" (R&I), që përkon me një Komunikim të BE-së mbi "Arritjaen e Zonës Evropiane të Arsimit deri në vitin 2025". Komunikimi i ERA-s artikulon ambicien e Komisionit Evropian për të zgjeruar dhe thelluar ERA-në e re, duke u mbështetur në arritjet e kaluara, si dhe në "Opinionin keshillues mbi të ardhmen e ERA-s" të Zonës Evropiane të Kërkimit Shkencor dhe Inovacionit (ERAC) të miratuar më 17 Dhjetor 2019. duke nënshkruar “Deklaratën e Bonit për Lirinë e Kërkimit Shkencor” më 20 tetor 2020 dhe duke miratuar “Përfundimet e Këshillit të BE-së mbi Zonën e Re Evropiane të Kërkimit” më 1 dhjetor 2020. Procesi i rinovuar ERA vazhdoi në vitin 2021 me mbështetjen e presidencës portugeze dhe sllovene të BE-së. Shoqata Evropiane e Universiteteve

"Universitetet pa mure: Një vizion për 2030". "Universitetet pa mure: Një vizion për vitin 2030"²⁰, Dokument Insight i Guild of European Research Intensive Universities 2020 - Looking to the Future: The Guild's Vision for Europe's Universities"²¹ dhe shoqata të tjera si Udhëzuesi Praktik i Shkencës Europe për "Përafrimin Ndërkombëtar të Menaxhimit të të Dhënave Kërkimore"²².

Dokumenti i politikës të Universitetit Luarasi mbi Shkencën e Hapur mbështetet gjithashtu në Rekomandimin e UNESCO-s 2021 mbi Shkencën e Hapur²³ dhe udhëzimet e politikave të zhvillimit të qasjes së hapur të UNESCO-s, Udhëzimet MedOANet për Qasjen e Hapur, Pakoja e Instrumenteve PASTEUR4OA²⁴ dhe Udhëzimet e Politikave, Rekomandimet e Politikës së Projektit RECODE²⁵ për të dhënat e menaxhimit të të dhënave të projektit LEARN²⁶ politikat

---

(EUA), si organi përfaqësues i universiteteve evropiane dhe konferencave kombëtare të rektorëve, ka qenë një partner zyrtar në formësimin e ERA-s që nga viti 2012 dhe ka dhënë kontribut në procesin e rinovimit. Shoqata e mirëpriti procesin në një deklaratë më 5 Mars 2020 dhe iu përgjigj Komunikatës së Komisionit Europian më 15 Tetor 2020. Në përgjigjen e saj fillestare, EUA mirëpriti ambicien e Komisionit Europian për të zgjeruar dhe thelluar ERA-n e re, si dhe sinergjitë e kërkuara midis ERA-s dhe Zonës Evropiane të Arsimit. Shoqata pajtohet gjithashtu me vizionin e vendosur nga Komisionerja e BE-së Mariya Gabriel, gjatë Ditëve Evropiane të Kërkimit dhe Inovacionit në Shtator 2020, se përsosmëria dhe gjithëpërfshirja janë dy anët e së njëjtës medalje në ERA -N E re. Ky aspekt politikash zgjeron më tej pozicionin e Shoqatës Evropiane të Universiteteve- EUA-së për ERA- e re dhe përqëndrohet në temat që janë më të rëndësishme për universitetet

²⁰ Universities without walls, A vision for 2030, EUA –European University Association , 13 pages, 2021 **Link** <https://www.eua.eu/images/universities20without20walls2020a20vision20for2020301.pdf>

²¹ Looking to the Future: The Guild's Vision for Europe's Universities , Insight Paper Nr 2 ,October 2020, 32 pages , The Guild of European Research –Intensive Universities **Link** https://www.the-guild.eu/publications/insight-papers/insight-paper-2_the-guild_vision-for-europe-s-universities.pdf

²² Science Europe Practical Guide to the International Alignment of Research Data Management, 2021, 29 pages **Link** https://scienceeurope.org/media/4brkxe5/se_rdm_practical_guide_extended_final.pdf

²³ 2021 UNESCO Recommendation on Open Science , adopted at the General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO), held in Paris, from 9 to 24 November 2021, at its 41st Session, **Link** <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379949>

²⁴ The Project PASTEUR4OA (Open Access Policy Alignment Strategies for European Union Research) aimed to support the European Commission's Recommendation to Member States of July 2012 to develop and implement policies to ensure Open Access to all outputs from publicly funded research. **Link** <https://cordis.europa.eu/project/id/611742/reporting>

²⁵ The EU-funded FP7 Project RECODE Projekti FP7 RECODE i financuar nga Programi Kuadër 7 i BE-ja për Kërkim Shkencor (2007-2013) shfrytëzoi rrjetet, komunitetet dhe projektet ekzistuese për të adresuar sfidat brenda sektorit të aksesit të hapur dhe shpërndarjes dhe ruajtjes së të dhënave. Ai identifikoi dy çështje gjithëpërfshirëse që pengonin përfshirjen e politikave që lidhen me aksesin e hapur në të dhënat e kërkimit shkencor: 1) mungesën e një ekosistemi koherent të të dhënave të hapura; dhe 2) mungesë vëmendjeje ndaj specifikave të praktikave, proceseve dhe formave të mbledhjes së të dhënave kërkimore. Në këtë kuadër, projekti ofroi rekomandime politikash për aksesin e hapur në të dhënat e kërkimit shkencor që synonin grupet kryesore të interesit në promovimin e aksesit të hapur: financuesit e kërkimit shkencor; menaxherët e të dhënave; institucionet kërkimore; dhe botuesit **Link** <https://recodeproject.eu/>

²⁶ The LEARN Project Projekti LEARN krijoi burimet e nevojshme për të ndihmuar institucionet që kryejnë kërkime shkencore që të menaxhojnë të dhënat e tyre kërkimore. Duke përdorur Udhërrëfyesin e Ligjve të Universiteteve Evropiane të Kërkimit Shkencor -LERU për të Dhënat Kërkimore si pikënisje, projekti LEARN prodhoi materiale që mund të aksesohen lirshëm si psh 1) Paketën e Instrumenteve të Praktikës më të Mirë për Menaxhimin e të Dhënave Kërkimore 2) Modelin

e Kërkimit për të Raporti i SPARC²⁷ Europe mbi politikat e të dhënave të hapura dhe shkencës së hapur në Evropë.

Ndërkohë Dokumenti i Politikës së Shkencës së Hapur mbështetet në kuadrin ligjor në fuqi që nxit institucionet e arsimit të lartë të zbatojnë parimet e Shkencës së Hapur sic është Objektivi specifik 1.1.11 në VKM Nr 542 datë 20.09.2023 Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Kërkimin Shkencor, Teknologjinë dhe Inovacionin 2023-2030 dhe të Planit të Veprimit për zbatimin e saj²⁸ dhe Neni 5 ti Ligjit Nr 109 datë 31.10.2024 Për Shkencën e Kërkimit Shkencor²⁹

POLITIKA E SHKENCËS SË HAPUR PËR UNIVERSITETIN LUARASI SI INSTITUCION KËRKIMOR SHKENCOR (IKSH)

1.Parathënie

1. Universiteti Luarasi angazhohet për avancimin e shkencës dhe përhapjen e gjerë të njohurive në dobi të shoqërisë duke adoptuar praktika për kërkim shkencor të hapur, të riprodhueshëm dhe të përgjegjshëm.

2. Universiteti Luarasi njih "hapjen" si një nga parimet e tij drejtuese dhe angazhohet për ta promovuar atë, ndër të tjera – duke inkurajuar dhe mbështetur proceset dhe mjetet kërkimore që inkurajojnë bashkëpunimin, duke nxitur shpërndarjen e njohurive, aksesin dhe ripërdorimin e të dhënave të nevojshme kërkimore publikun e duke synuar të ofrojë mekanizma nxitës për të mbështetur zbatimin e parimeve të Shkencës së Hapur.

2. Juridiksioni dhe efekti i politikës

Politika vlen për të gjithë studiuesit aktivë në Universitetin Luarasi. Në rastet kur kërkimi shkencor financohet nga një palë e tretë, çdo marrëveshje me atë palë në lidhje me të drejtat e aksesit, depozitimin dhe ruajtjen e të dhënave kërkimore shkencore ka përparësi ndaj kësaj Politike.

Politika është miratuar nga Senati i Universitetit Luarasi

3. Të drejtat, përgjegjësitë dhe detyrat

3.1 Universiteti Luarasi është përgjegjës për:

1. Mbështetjen e Aksesit/Shkencës së Hapur nëpërmjet edukimit, trajnimit dhe veprimeve ndërgjegjësuere që synojnë studiuesit dhe punonjësit e tjerë, së bashku me sigurimin e

---

i Politikës së Menaxhimit të të Dhënave 3) Treguesit kryesorë të performancës etj <https://learn-rdm.eu/>

²⁷ SPARC Europe është një fondacion holandez , i përkushtuar të përmbushë premtimin e aksesit , shkencës, kërkimit shkencor dhe arsimit të hapur SPARC Europe është një nga zërat kyç dhe afatgjatë në Evropë që mbron aksesin e papenguar në kërkimet shkencore dhe arsim - për komunitetin akademik atë arsimor dhe për të gjithë shoqërinë. Në bazë të parimeve e filozofisë së tij ai beson se më shumë hapje ndaj të dhënave e rezultateve në kërkimin shkencor do të çojë në një shkallë të përshpejtuar zbulimesh shkencore në sektorin akademi dhe privat, përfshirë të të mësuarit në çdo nivel të arsimit .
Link <https://sparceurope.org/what-we-do/open-data/sparc-europe-open-data-resources/>

²⁸ VKM Nr 542 datë 20.09.2023 Për miratimin e Strategjisë Kombëtare për Kërkimin Shkencor, Teknologjinë dhe Inovacionin 2023-2030 dhe të Planit të Veprimit për zbatimin e saj(Fletore Zyrtare Nr 139, Viti 2023, Faqe 15823) Link [Pamja e dokumentit - Qendra e Botimeve Zyrtare](#)

²⁹ Ligjit Nr 109 datë 31.10.2024 Për Shkencën e Kërkimit Shkencor (Fletore Zyrtare Nr 200, Viti 2024, Faqe 21919) Link [Pamja e dokumentit - Qendra e Botimeve Zyrtare](#)

infrastrukturës dhe financimit të nevojshëm për të mbështetur këtë politikë. Përvetësimi i Shkencës së Hapur dhe aftësive të lidhura me to do të jetë një pjesë integrale e trajnimit profesional dhe zhvillimit të karrierës që u ofrohet studiuesve.

2. Krijimi i një baze të dhënash institucionale me akses të hapur sipas standardeve ndërkombëtare lidhur me përmbajtjen dixhitale duke ofruar mjetet e nevojshme për kërkim, dhe akses të hapur dhe realizimi i bashkëpunimi me ACRIS,.

3. Detyrimi i përdorimit të identifikuesve të vazhdueshëm nga ana e studiuesve të Universitetit Luarasi përmes aplikimit dhe marrjes së kodeve si DOI, ORCID ose të tjerë nga cdo studiues në këtë universitet.

4. Emërimi i një Koordinatori të të Dhënave të Kërkimit Shkencor që është përgjegjës për të gjitha çështjet që lidhen me të dhënat, duke përfshirë – por pa u kufizuar në – çështjet që lidhen me zhvillimin e Planeve të Menaxhimit të të Dhënave (DMP) dhe pajtueshmërinë me ligjet kombëtare dhe evropiane, mirëmbajtjen dhe administrimin e të dhënave.

5. Zhvillimi dhe ofrimi i mekanizmave dhe shërbimeve për ruajtjen, , regjistrimin, depozitimin dhe ndarjen e të dhënave dhe të dhënave të tjera, sipas parimeve të FAIR(Të Gjendshme, të Aksesueshme, të Ndërveprueshme, të Ripërdorshme), si dhe ruajtjen e tyre afatgjatë,duke ofruar udhëzimet e duhura për studiuesit, sipas modeleve të Planeve të Menaxhimit të të Dhënave (DMP)

6. Përfshirja e praktikave të Shkencës së Hapur në rekrutimin, vlerësimin e kërkimit shkencor dhe kriteret e vlerësimit të cdo studiuesi në bazë të ofrimit prej tij/saj të të aksesit të hapur ndaj publikimeve dhe të dhënave kërkimore e, si p.sh. pjesëmarrja në projekte të shkencës qytetare, eksperimentimi me recensionimin e hapur të punimeve shkencore nga kolegët ose përdorimi i Burimeve të Hapura Arsimore (OER).

7. Monitorimi i përputhshmërisë së politikave duke krahasuar përmbajtjen e bazës së të dhënave apo arkivave digjitalë me informacionin e mbledhur nga shërbimet e indeksimit dhe nëpërmjet të dhënave për përdorimin e këtyre materialeve nga individë të tjerë në nivel /departamenti si njësisia kryesore e fakultetit (psh numri i vizitave në faqen ëeb, numri i shkarkimeve apo leximeve të materialeve)

8. Prodhimi i raporteve transparente mbi koston totale të publikimeve shkencore dhe individuale dhe vënien e këtyre botimeve në dispozicion të publikut. Angazhimi në diskutime në lidhje me marrëveshjet me botuesit për të përfshirë të drejtën për të botuar të gjithë artikujt në Open Access ose për t'i bërë ato hapur dhe menjëherë të disponueshme nëpërmjet një baze të dhënash apo arkivi digjital me akses të hapur në kohën e publikimit. Inkurajimi dhe mbështetja e modeleve të reja dhe inovative për botimin me qasje të hapur, duke përfshirë botuesit me qasje të hapur që nuk zbatojnë tarifa për recensionimin e artikujve (APC).

9. Hartimi i informacionit dhe prodhimi i raporteve në lidhje me kostot e menaxhimit të të dhënave të kërkimit shkencor

10.Garantimi i përputhshmërisë së kriteteve të bazave të të dhënave e arkivit digjital të Universitetit Luarasi në përputhje me kërkesat e certifikimit lidhur me parimet e të dhënave FAIR dhe specifikimet teknike të EOSC.-European Open Science Cloud

11. Njohja dhe ndërgjegjësimi i stafit akademik dhe kërkimor lidhur me legjislacionin për mbrojtjen e të drejtës së autorit dhe pronësisë intelektuale dhe mbrojtja e të dhënave për të mbështetur parimet e Shkencës së Hapur .

12. Përcaktimi i një politike për Licensat e Hapura që detyron për publikimin e përmbajtjes dhe të dhënave.

13. Njohja, formimi dhe ndërgjegjësimi me zbatimin e parimeve të Shkencës së Hapur dhe aftësive përkatëse, veçanërisht në Ciklin e Tretë të Studimeve (Doktoratura).

3.2 Studiuesit pranë Universitetit Luarasi janë përgjegjës për:

1. Menaxhimin e botimeve, të dhënave dhe burimeve arsimore në përputhje me parimet dhe kërkesat e shprehura në këtë politikë.

2. Regjistrimin e projekteve të reja kërkimore në fazën e propozimit pranë strukturave përgjegjëse të Universitetit Luarasi për t'u siguruar atyre mbështetjen e duhur institucionale lidhur me hartimin e parimeve të Shkencës së Hapur gjatë fazës së zbatimit dhe Planet e Menaxhimit të të Dhënave Shkencore (DMP).

3. Pajtueshmërinë lidhur me kërkesat organizative, rregullatore, institucionale dhe të tjera kontraktuale dhe ligjore që lidhen me prodhimin, ruajtjen, depozitimin, menaxhimin dhe shpërndarjen e publikimeve dhe të dhënave kërkimore shkencore në rast se nuk ka marrëveshje tjetër me palë të treta që ka përparësi.

4. Garantimin e zbatimit të parimeve që rregullojnë trajtimin e të dhënave (në përputhje me këtë Politikë dhe mandatet e financuesve) duke e përfshirë në një Plan të Menaxhimit të të Dhënave (DMP).

5. Hartimin e Plani Menaxhimit të të Dhënave (DMP) për çdo aktivitet kërkimor që zbatohet apo koordinohet mes tyre.

6. Zgjedhja e llojit të përshtatshëm të licencimit për rezultatet e tyre kërkimore.(CC-Creative Commons)

4. Qasje e hapur në botimet shkencore

Universiteti Luarasi:

1. Kërkon që studiuesit të depozitojnë në bazën e të dhënave institucionale , ose në çdo infrastrukturë tjetër të përshtatshme, një kopje elektronike të lexueshme të tekstit të plotë të punimit shkencor (artikull i botuar ose dorëshkrim përfundimtar i recensionuar nga kolegët), si dhe meta të dhënat përkatëse përpara, në të njëjtën kohë ose pas botimit. Studiuesit janë përgjegjës për depozitimin në kohë të publikimeve të tyre në bazën e të dhënave institucionale. Ky hap zbatohet gjithashtu në rastin e botimit që mbështeten në qasjen me Akses të Hapur të Artë (“Gold Open Access”).

2. Në rastin e botimeve që mbështeten në qasjen e Aksesit të Hapur të Gjelbër “Green Open Access”, Universiteti Luarasi kërkon që teksti i plotë i të gjitha botimeve të përmendura më sipër të bëhet menjëherë dhe publikisht nën një licencë standarde të hapur (CC-BY- Creative

Commons ose ekuivalente, CC-BY-ND/NC Creative Commons -Non Derivatives Commercial) për formate teksti më të gjata lejohej). Për monografitë, depozitimi mbetet i detyrueshëm, por aksesimi mund të mbyllet.

3. Kërkon që meta të dhënat e publikimit të jenë të aksesueshme dhe të hapur në rastin e botimeve 'të mbyllura' me qëllim rritjen e shikueshmërisë së tyre. Meta të dhënat duhet të licencohen sipas CC0 – Creative Commons Zero ose ekuivalente, në përputhje me parimet FAIR (Të Gjeshme, të Aksesueshme, të Ndërveprueshëm dhe të Ripërdorshme- Findable, Accessible, Interoperable and Reusable))

4. Për qëllime vlerësimi individual ose institucional të rezultateve kërkimore të institucionit dhe anëtarëve të tij, Universiteti Luarasi do të konsiderojë si botime vetëm ato meta të dhënat dhe tekstet e plota të të cilëve depozitohen në bazën e të dhënave institucionale sipas kërkesave të mësipërme.

5. Ruani pronësinë e të drejtës së autorit dhe licencës për botuesit vetëm ato të drejta të nevojshme për botim. Autorët (ose organizatat e tyre) duhet të sigurojnë qasje të hapur në dorëshkrimet e pranuar nga autori (AAMs) ose Versioni i Regjistrimit (VoR) të artikujve kërkimor, në kohën e publikimit. Të gjithë artikujt kërkimor duhet të vihen në dispozicion nën një licencë Creative Commons Attribution CC BY ose ekuivalente ose, me përjashtim, një licencë Creative Commons Attribution, NoDerivatives CC BY-ND, ose ekuivalente. Jepni një licencë CC BY për të gjithë Dorëshkrimet e ardhshme të Pranuar nga Autori (AAMs).

6. Inkurajon kërkuesit të depozitojnë në depo institucionale botime të autorizuara përpara datës së hyrjes në fuqi të politikës aktuale dhe t'i bëjnë ato të hapura sa herë që është e mundur.

5. Qasje e hapur në të dhënat e kërkimit

Universiteti Luarasi

Kërkon që studiuesit të depozitojnë të dhënat e nevojshme për të vërtetuar rezultatet e paraqitura në botimet shkencore në një bazë të dhënash të përshtatshme si Luarasi Research Database-LUREDA. Të dhënat duhet të sigurohen me identifikues digital nga ana e studiuesve(DOI, ORCID) dhe duhet të lidhen me publikimet kur është e mundur. Në këtë rast të dhënat dhe shërbimet të trajtohen sipas parimeve të hapura dhe FAIR (d.m.th. të Gjeshme, të aksesueshme, të ndërveprueshme dhe të ripërdorshme). Të dhënat duhet gjithashtu të jenë të gjurmueshme dhe sa herë që është e mundur të disponueshme për përdorim të mëvonshëm.

Baza e të Dhënave Kërkimore Luarasi-LUREDA ndjek parimin “sa më e hapur që mundet , aq e mbyllur sa duhet”. Nëse të dhënat kërkimore nuk mund të jenë të hapura për shkak të shqetësimeve ligjore, të privatësisë ose aspekte të tjera (për shembull të dhëna të ndjeshme ose të dhëna personale), kjo duhet të shpjegohet qartë. Nga ana tjetër duhet të sigurohen në të gjitha rastet që meta të dhënat të jenë të gjindshme.

Kërkon që studiuesit të paraqesin një Plan të Menaxhimit të Dhënave DMP në shërbimin e duhur për çdo aktivitet kërkimor ku ata janë të përfshirë.

Kërkon nga studiuesit të përcaktojnë të drejtat e përdorimit përmes caktimit të licencave të përshtatshme - CC BY ose CC0 (ose ekuivalente) licencë.

Kërkon që të dhënat të ruhen për një periudhë të caktuar (p.sh. siç përcaktohet nga komunitetet dhe/ose politikat përkatëse). Kohëzgjatja minimale e arkivit për të dhënat e kërkimit shkencor

është 10 vjet pas caktimit të një identifikuesi të vazhdueshëm. Në rast se këto të dhëna duhet të fshihen ose shkatërrohen pas skadimit të kohëzgjatjes së kërkuar të arkivuar ose për arsye ligjore dhe etike, veprime të tilla duhet të marrin në konsideratë të gjitha perspektivat ligjore dhe etike.

6. Shkenca e Hapur dhe Shkenca Qytetare

1. Universiteti Luarasi inkurajon në mënyrë aktive njohjen e zbatimin e praktikave të Shkencës së Hapur (përtej aksesit të hapur ndaj publikimeve dhe të dhënave) si përfshirja në projekte të shkencës qytetare, rishikimi i hapur nga kolegët, përdorimi dhe krijimi i burimeve të hapura arsimore, nxjerrja e të dhënave dhe përmbajtjes nën licenca të hapura dhe standarde të hapura, etj., dhe gjurmon marrjen e tyre. **Universiteti Luarasi** mbështet projektet e shkencës qytetare dhe aty ku është e mundur lidh kurrikulat dhe diplomat e studentëve me projektet e shkencës qytetare si një mjet për të ri menduar modelet e prodhimit dhe qarkullimit të njohurive brenda dhe jashtë universitetit; përfshin studentët në fazën e hartimit të projekteve të tilla si një qasje aktive e të mësuarit dhe një përvojë personale; investon në trajnime të brendshme për të rritur ndërgjegjësimin dhe për të ndërtuar kapacitete për pjesëmarrjen e studentëve në projekte për shoqërinë; shpërblen performancën e studentëve si pjesëmarrës të projekteve të shkencës qytetare me çmime dhe pikë shtesë ekselence akademike.

7. Infrastruktura

1. Sigurimi që Baza e të Dhënave Kërkimore Luarasi-LUREDA plotëson standardet e besueshme të cilësisë (përputhshme me OpenAIRE, përmbush parimet FAIR, ka një politikë depo transparente) dhe është e lidhur me EOSC.

2. Sigurimi që Baza e të Dhënave të Kërkimit Luarasi-LUREDA është e regjistruar në regjistrat përkatës dhe është e ndërveprueshme nëpërmjet Udhëzimeve OpenAIRE.

8. Vlerësimi dhe Vlerësimi i Kërkimit

Universiteti Luarasi angazhohet për:

1. Zhvillimi në bashkëpunim me agjencitë financuese, departamentet institucionale dhe njësitë e tjera përkatëse të një kuadri për vlerësimin dhe vlerësimin e kërkimit që nxit cilësinë e kërkimit dhe sjelljet dhe praktikat e Shkencës së Hapur. Sisteme të tilla duhet të marrin parasysh dallimet disiplinore dhe ndikimin e tyre tek studiuesit në faza të ndryshme të karrierës.

2. Vendosja e mekanizmave të shpërblimit për studiuesit që përdorin praktikat e Shkencës së Hapur (p.sh. ndarja e rezultateve paraprake përmes platformave të hapura, përdorimi i programeve kompjuterikë të hapur, pjesëmarrja në projekte të hapura bashkëpunuese (shkenca qytetare), shkëmbimi i të dhënave, etj.); miratimi i matjeve të shkencës së hapur dhe "metrikat e përgjegjshme", së bashku me mënyrat për të shpërblyer rezultatet e ndryshme si edhe e për të regjistruar ndikimin sa më të gjerë që ka patur kërkimi shkencor në shoqëri.

9. Trajnimi

1. Biblioteka e Universitetit Luarasi në bashkëpunim me departamentet ose çdo organ tjetër të angazhohet të zhvillojë kurse trajnimi për të lehtësuar miratimin e zbatimin e parimeve të Shkencës të Hapur dhe pajisjen e studiuesve, punonjësve të bibliotekës dhe personelit tjetër mbështetës me aftësitë dhe ekspertizën e nevojshme. Kurse të tilla trajnimi duhet të përfshijnë aftësitë e nevojshme për publikimin e të dhënave kërkimore me akses të hapur, menaxhimin e të dhënave, integritetin e kërkimit shkencor, riprodhimin e të dhënave shkencore etj dhe. Aftësitë e standardizuara dhe të akredituara për Shkencën e Hapur do të ofrohen për kërkuesit dhe do të kërkohen në të gjitha nivelet e karrierës, duke përfshirë studentët e doktoraturës dhe

udhëheqesit e tyre akademikë. Trajnimi duhet t'u përshtatet disiplinave të ndryshme dhe t'u ofrohet studiuesve në të gjitha fazat e karrierës dhe të përfshihet në kurrikulat.

2. Sigurimi i financimit të qëndrueshëm për këto aktivitete duke kërkuar mundësi financimi nga burime të ndryshme në bazë të një plani vjetor dhe kalendari aktivitetesth.

10. Monitorimi i pajtueshmërisë dhe vlefshmërisë së politikës

Në nivel institucional përcaktohet si përgjegjësi e Fakulteteve si njësi kryesore dhe Departamenteve si Njësi bazë monitorimi i përputhshmërisë së veprimtarisë kërkimore me këtë dokument politikash në bashkëpunim me Zyrën e Kërkimit Shkencor .

Kjo politikë do të rishikohet dhe përditësohet nga Senati i Universitetit Luarasi çdo dy vjet

ANEKS: FJALOR

- **Akresi i Hapur i Artë(Gold Open Access)**(:Procesi i arritjes së aksesit të hapur përmes publikimit në një revistë shkencore me akses të hapur (publikim me akses të hapur).
- **Akresi i Hapur i Gjelbër(Green Open Access)**: Procesi i ofrimit të aksesit të hapur përmes një baze të dhënash me akses të hapur (i njohur gjithashtu si "vetë-arkivim").
- **Kopja** e një publikimi e lexueshme nga makina është një botim në një format që mund të përdoret dhe kuptohet nga një kompjuter.
- **Metadata**: Elementët që përdoren për përshkrimin, gjurmimin, përdorimin dhe menaxhimin e artikullit të depozituar në një bazë të dhënash apo arkiv dixhital titulli i botimit, autori(ët), përkatësia institucionale, emri i revistës ku është pranuar botimi).
- **Burimet e Hapura Srsimore (OER)** Sipas OECD-së janë "materiale mësimore, mësimore dhe kërkimore që përdorin mjete si licencat e hapura që lejojnë ripërdorimin e tyre falas, përmirësimin e vazhdueshëm dhe ripërdorimin nga të tjerët për qëllime arsimore".
- **Rencension i Hapur** Referohet një mekanizmi të recensionit shkencor ku identitetet e recensuesit dhe autorit janë të njohura për njëri-tjetrin gjatë procesit të recensionimit dhe publikimit, ose sistemeve ku raportet e recensentëve publikohen së bashku me artikujt, ose sistemeve ku jo vetëm "ekspertët" mund të komentojnë, ose një shumëllojshmëri kombinimesh të metodave të mësipërme ose të tjera të reja.
- **Botime** Produkt shkencor(artikull ose monografi) e recensionuar nga kolegët e studiuesve.
- **Të Dhënat e Kërkimit Shkencor** Të dhëna të tilla si statistikat, rezultatet e eksperimenteve, matjet, vëzhgimet, regjistrimet e intervistave, imazhet, etj.) që përdoren për të vërtetuar rezultatet e paraqitura në publikimet shkencore ose të dhëna të tjera të përdorura gjatë një projekti dhe të përshkruara në Planin e Menaxhimit të të Dhënave.
- **Kërkim Shkencor** Përkufizohet si çdo punë krijuese dhe e kryer në mënyrë sistematike me qëllim të avancimit të njohurive.
- **Studiues** Cdo anëtar i stafit kërkimor të Universitetit Luarasi, të të gjitha niveleve dhe pavarësisht nga statusi i punësimit, përfshirë punonjësit dhe studentët e doktoraturës.

Baze të Dhënash apo Arkiv Dixhital i përshtatshëm për të botuar artikuj, monografi apo të dhëna shkencore është ajo që plotëson standardet e cilësisë, për shembull Parimet FAIR³⁰, pajtueshmërinë OpenAIRE³¹, CoreTrust Seal³².

³⁰ [FAIR Principles - GO FAIR](#)

³¹ [OpenAIRE](#)

³² [CoreTrustSeal – Core Trustworthy Data Repositories](#)

• 10 Parimet e Planit S ³³

- 1) Autorët ose institucionet e tyre ruajnë të drejtën e autorit për botimet e tyre. Të gjitha publikimet duhet të botohen me një licencë të hapur, mundësisht licencën Creative Commons Attribution (CC BY), në mënyrë që të përmbushen kërkesat e përcaktuara nga Deklarata e Berlinit për Aksesin e Hapur ;
- 2) Financuesit e kërkimit shkencor do të hartojnë kritere dhe kërkesa të forta për shërbimet
- 2) Financuesit do të hartojnë kritere dhe kërkesa të forta për shërbimet që duhet të ofrojnë revistat me qasje të hapur me cilësi të lartë, platformat e aksesit të hapur dhe bazat e të dhënave e aksesit të hapur
- 3) Në rastet kur revistat ose platformat e aksesit të hapur me cilësi të lartë nuk ekzistojnë ende, Financuesit, në mënyrë të koordinuar, do të ofrojnë mekanizma nxitës për krijimin dhe mbështetjen e tyre kur është e nevojshme; Mbështetje do të ofrohet edhe për infrastrukturat me akses të hapur, aty ku është e nevojshme;
- 4) Kur është e zbatueshme, tarifrat e publikimit me akses të hapur mbulohen nga financuesit ose institucionet kërkimore, jo nga studiues individualë; pranohet se të gjithë studiuesit duhet të jenë në gjendje të publikojnë punën e tyre në Akses të Hapur (Open Access);
- 5) Financuesit e kërkimit shkencor mbështesin shumëllojshmërinë e modeleve të biznesit për revistat dhe platformat me qasje të hapur. Kur aplikohen tarifrat e publikimit me akses të hapur, ato duhet të jenë në përpjesëtim me shërbimet e botimit të ofruara dhe struktura e tarifave të tilla duhet të jetë transparente për të informuar tregun dhe për të lehtësuar standardizimin dhe kufizimin e mundshëm të pagesave të tarifave;
- 6) Financuesit e kërkimit shkencor inkurajojnë qeveritë, universitetet, organizatat kërkimore, bibliotekat, akademitë dhe shoqëritë e mësuara që të harmonizojnë strategjitë, politikat dhe praktikat e tyre, veçanërisht për të siguruar transparencë.
- 7) Parimet e mësipërme do të zbatohen për të gjitha llojet e botimeve shkencore, por kuptohet që afati kohor për arritjen e aksesit të hapur për monografite dhe kapitujt e librave do të jetë më i gjatë dhe kërkon një proces të veçantë dhe të rregullt;
- 8) Financuesit e kërkimit shkencor nuk e mbështesin modelin 'hibrid' të botimit. Megjithatë, si një rrugë kalimtare drejt aksesit të plotë të hapur brenda një afati kohor

---

³³ Plani S është një iniciativë për botimin me qasje të hapur që u shpall në Shtator 2018. Plani mbështetet nga coAlition S, një konsorcium ndërkombëtar i organizatave financuese dhe performuese kërkimore. Plani S kërkon që, nga viti 2021, botimet shkencore që rezultojnë nga kërkimet e financuara nga grantet publike duhet të publikohen në revista ose platforma në përputhje me Open Access. Më 4 shtator 2018, një grup organizatash kombëtare të financimit të kërkimit shkencor, me mbështetjen e Komisionit Evropian dhe Këshillit Evropian të Kërkimit (ERC), njoftuan nisjen e koalicionit S, një nismë për të bërë realitet Aksesin e plotë dhe të menjëhershëm të hapur në botimet kërkimore. Është ndërtuar rreth Planit S, i cili përbëhet nga një objektiv dhe 10 parime. Koalicioni S sinjalizon angazhimin për të zbatuar masat e nevojshme për të përmbushur parimin e tij kryesor *Ne 2021, të gjitha publikimet shkencore mbi rezultatet nga kërkimet e financuara nga grante publike ose private të ofruara nga këshillat kërkimore kombëtare, rajonale dhe ndërkombëtare dhe organet financuese, duhet të publikohen në revista me akses të hapur, në platformat e aksesit të hapur, ose të vihen menjëherë në dispozicion përmes depove me akses të hapur pa embargo*. Iniciativa lindi nga bashkëpunimi midis Kryetarëve të Organizatave të Financimit të Kërkimit Kërkimor pjesëmarrës, Marc Schiltz, President i Science Europe, dhe Robert-Jan Smits, më parë i dërguari për qasje të hapur i Komisionit Evropian. Ai gjithashtu tërhoqi kontributin e rëndësishëm nga Këshilli Shkencor i ERC-së. Financuesit e koalicionit S (një grup financuesish kombëtarë të kërkimit, organizata evropiane dhe ndërkombëtare dhe fondacione bamirësie) kanë rënë dakord të zbatojnë 10 parimet e Planit S në mënyrë të koordinuar, së bashku me Komisionin Evropian dhe ERC. Financues të tjerë kërkimesh nga e gjithë bota, publikë dhe privatë, janë të ftuar të bashkohen me koalicionin S

të përcaktuar qartë, dhe vetëm si pjesë e marrëveshjeve kalimtare, Financuesit mund të kontribuojnë në mbështetjen financiare të marrëveshjeve të tilla;

9) Financuesit e kërkimit shkencor do të monitorojnë pajtueshmërinë dhe do të sanksionojnë përfituesit e fondeve që nuk pajtohen me parimet e Shkencës së Hapur;

10) Financuesit e kërkimit shkencor angazhohen që kur të vlerësojnë rezultatet e kërkimit gjatë vendimeve të financimit, ata do të marrin parasysh parimin e zbatimit të Shkencës së Hapur në publikimin e të dhënave shkencore e jo vetëm revistën , botuesin apo Faktor Impaktin (IF) e saj